

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
LOTERIJŲ IR LOŠIMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-326 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1191 PROJEKTO
(TAP NR. 17-1859(3)) (TAIS NR. 18-1722(2))**

2018-06-13 Nr. NV-1533

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: siūloma iš esmės pritarti Seimo narių Laimutės Matkevičienės, Dariaus Kaminsko, Astos Kubilienės, Raimundo Martinėlio, Petro Nevulio, Aušrinės Norkienės, Vidos Ačienės teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siūloma padidinti loterijų ir lošimų mokesčio tarifus, tačiau pasiūlyti Seimui nustatyti įstatymo įsigaliojimą 2021 m. sausio 1 d. Siūloma nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą, atsižvelgiant į 2017 m. lapkričio mėn. priimto Azartinių lošimų įstatymo nuostatas dėl reikalavimo visus lošimo automatus sujungti į kontrolės sistemą ir griežtinti grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolę, kurių įgyvendinimas per trejus metus iš lošimų organizatorių pareikalaus papildomų išlaidų.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma 5 proc. punktais padidinti loterijų ir lošimų mokesčio tarifus:

- Organizuojant bingą, totalizatorių, lažybas – vietoje 15 proc. nustatyti 20 proc. tarifą;
- Nuotoliniams lošimams vietoje 10 proc. nustatyti 15 proc.;
- Lošimo stalams ir automatams, už kuriuos mokamas fiksuoto dydžio loterijų ir lošimų mokestis, - nustatyti papildomą 5 proc. mokestį.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma padidinti fiksuotą loterijų ir lošimų mokestį:

- Lošimo stalams nuo 1738 iki 2027 eurų per mėnesį;
- B kategorijos automatams nuo 87 iki 111 eurų per mėnesį.

Loterijų mokesčio tarifą siūloma padidinti 2 proc. punktais – nuo 5 iki 7 proc.

Dabartinė situacija: Finansų ministerijos duomenimis lyginant su kitomis ES šalimis Lietuvoje taikomi nedideli loterijų ir lošimų mokesčio tarifai.

Kaimyninėse valstybėse peržiūrimi loterijų ir lošimų mokesčio tarifai.

Iš ES valstybių narių Lietuva taiko vienus mažiausių, o iš Baltijos valstybių – mažiausius vienkartinius licencijų (leidimų) išdavimo mokesčius.

Lietuvoje kasmet auga lošimų organizatorių įplaukos iš lošimų veiklos, o gyventojų išlaidos lošimams taip pat sparčiai auga.

2017 m. lapkričio mėn. priimtas Azartinių lošimų įstatymo pakeitimas, pagal kurio nuostatas visi lošimo automatai turi būti sujungti į kontrolės sistemą ir griežtinama grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolė. Šių nuostatų įgyvendinimas Finansų ministerijos skaičiavimais, gali pareikalaus iš lošimų organizatorių papildomų išlaidų.

Projekto esmė: siūloma iš esmės pritarti teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siūloma padidinti loterijų ir lošimų mokesčio tarifus, tačiau pasiūlyti Seimui nustatyti įstatymo įsigaliojimą 2021 m. sausio 1 d.

Siūloma pritarti įstatymo pakeitimo projektui, nes, Finansų ministerijos duomenimis:

- Lyginant su kitomis ES šalimis Lietuvoje taikomi nedideli loterijų ir lošimų mokesčio tarifai. Didesni nei Lietuvoje tarifai taikomi Čekijoje, Slovėnijoje, Slovakijoje ir kitose šalyse;
- Iš ES valstybių narių Lietuva taiko vienus mažiausių, o iš Baltijos valstybių – mažiausius vienkartinius licencijų (leidimų) išdavimo mokesčius;
- Lietuvos gyventojų išlaidos lošimams sparčiai auga. Lyginant su 2016 m. gyventojų išlaidos lošimams išaugo 21 proc. ir artėja prie 1 mlrd. eurų. Taip pat Lietuvoje kasmet auga lošimų organizatorių įplaukos iš lošimų veiklos;

- Kaimyninėse valstybėse peržiūrėti loterijų ir lošimų mokesčio tarifai, pavyzdžiui, nuo 2018 m. Latvijoje 30 proc. padidintas fiksuotas mokestis lošimo stalams ir automatams;
- Dėl lošimų specifikos valstybei atsiranda papildomi kaštai, susiję su priklausomų asmenų gydymu, pagalba priklausomų asmenų šeimų nariams ir kt. Padidėjus valstybės biudžeto pajamoms, daugiau lėšų galėtų būti skiriama kovai su neigiamomis lošimo pasekmėmis visuomenei;
- Specialiųjų tyrimų tarnyba antikorupcinio vertinimo išvadoje konstatavo, kad nors loterijos savo veiklos apimtimi ir pobūdžiu kelia mažesnę grėsmę visuomenės gerovei nei lošimai, tačiau tam tikros interneto loterijos savo turiniu labai panašios į lošimus lošimo automatais.

Taip pat įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad kaimyninėse valstybėse loterijų ir lošimų organizatorių sumokama loterijų ir lošimų mokesčio dalis nuo bendrojo vidaus produkto yra didesnė nei Lietuvoje (pavyzdžiui, 2015 m., Lietuvoje – 0,04 %, Latvijoje – 0,13 %, Estijoje – 0,11 %, Lenkijoje – 0,07%), todėl siūlymo įgyvendinimas užtikrintų didesnes valstybės biudžeto pajamas, tačiau nepablogintų lošimų verslo sąlygų Lietuvoje vertinant regiono kontekste.

Siūloma nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą, atsižvelgiant į 2017 m. lapkričio mėn. priimto Azartinių lošimų įstatymo nuostatas dėl reikalavimo visus lošimo automatus sujungti į kontrolės sistemą ir griežtinti grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolę, kurių įgyvendinimas per trejus metus iš lošimų organizatorių pareikalaus papildomų išlaidų. Finansų ministerijos skaičiavimais, minėtų reikalavimų įgyvendinimas gali pareikalauti iš lošimų organizatorių nuo 1,8 iki 2,6 mln. eurų papildomų išlaidų (lošimų organizatorių teigimu – 9,9 mln. eurų).

Derinimas: pažymėtina, kad derinti buvo teiktas projektas, kuriuo buvo siūloma nepritarti loterijų ir lošimų mokesčio padidinimui organizuojant loterijas ir pritarti kitoms įstatymo pakeitimo projekto nuostatoms, susijusioms su loterijų ir lošimų mokesčio padidinimu azartiniais lošimams.

Neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabą, kuria pažymima, kad įstatymo projekte vienai asmenų grupei nustatomas sudėtinis to paties mokesčio bazės apskaičiavimo metodas, nurodant, kad ES taikomi įvairūs lošimų įrenginių apmokestinimo modeliai.

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija nepritaria iniciatyvoms didinti lošimų mokesčio tarifus.

Investuotojų forumas siūlo atsisakyti neproporcingo ir neplanuoto mokesčių didinimo, laikytis Vyriausybės programos ir geriau įvertinti įstatymų pakeitimo poveikį verslo sąlygoms, visuomenei ir sporto bendruomenei.

Atitikimas Vyriausybės programai: nutarimo projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas, kuriomis siekiama pažeidžiamiausias visuomenės grupes apsaugoti nuo neigiamo lošimų poveikio.

Dalykinio vertinimo išvada: 2017 m. lapkričio 30 d. Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pavesta Finansų ministerijai kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, atsižvelgiant į Nacionalinio susitarimo dėl šalies pažangai būtinų reformų nuostatas, aptarti teikiamo įstatymo projekto nuostatas su socialiniais partneriais, prireikus atitinkamai patikslinti nutarimo projektą ir pateikti jį svarstyti Vyriausybei.

Finansų ministerija projektą parengė įvertinusi socialinių partnerių ir verslo atstovų argumentus, tačiau projekto lydraštyje nurodoma, kad derinti suinteresuotoms institucijoms buvo teiktas projektas, kuriame buvo siūloma nepritarti loterijų ir lošimų mokesčio padidinimui organizuojant loterijas ir pritarti kitoms įstatymo pakeitimo projekto nuostatoms, susijusioms su loterijų ir lošimų mokesčio padidinimu azartiniais lošimams. Šiuo metu projektu siūloma iš esmės pritarti teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, taigi siūloma pritarti ir loterijų ir lošimų mokesčio padidinimui organizuojant loterijas.

Papildomai gautos pastabos iš:

- *VšĮ „Žalgirio krepšinio centras“*. Nepritaria nuostatai dėl mokesčių kėlimo azartinių lošimų organizatoriams. Nurodoma, kad projekte nėra numatomi sprendimai ar priemonės, kurie galėtų kompensuoti prarandamas sporto sektoriaus pajamas.
- *Lietuvos tautinio olimpinio komiteto*. Nepritaria siūlymui didinti loterijų apmokestinimą. Nurodo, kad dėl šių pakeitimų olimpinis judėjimas kiekvienais metais neteks 1 mln. eurų. Pažymi, kad ši nuostata

su Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu nebuvo derinta. Siūlo loterijų ir azartinių lošimų apmokestinimą vertinti atskirai ir nedidinti mokestinės naštos loterijų organizatoriams.

- *Investuotojų forumo.* Nepitaria pozicijai dėl loterijų apmokestinimo didinimo. Pažymi, kad naujai pateikta pozicija nesuderinta su susitarimą dėl šalies pažangai būtinų reformų pasirašiusiomis organizacijomis. Prašo projektą grąžinti derinti Finansų ministerijai.
- *Lietuvos verslo konfederacijos.* Pažymi, kad šiuo projektu pateikiama priešinga, lyginant su pirmąja redakcija, pozicija dėl loterijų apmokestinimo didinimo. Siūlo projektą grąžinti Finansų ministerijai tobulinti, įpareigojant jį suderinti su socialiniais partneriais ir Vyriausybės nutarimą formuluoti kaip siūlymą Seimui loterijų apmokestinimo klausimą svarstyti kartu su Vyriausybės teikiamomis Loterijų įstatymo pataisomis.
- *Lietuvos krepšinio lygos.* Nepitaria projektui. Pažymi, kad nukentės parama sportui ir kultūrai. Siūlo įvertinti ir faktais pagrįsti siūlomą poziciją.
- *Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos.* Pitaria požiūriui neiškirti atskirų žaidimo rūšių ir netaikyti mokestinių diskriminacinių ar palaikomųjų tarifų, priklausomai nuo subjektyviai vertinamų neigiamų pasekmių visuomenei. Nurodo, kad kyla klausimų dėl siūlomų mokesčių tarifų dydžių bei argumentų, kodėl reikia didinti mokesčius.
- *Loterijų asociacijos.* Prašo loterijų ir azartinių lošimų apmokestinimą vertinti atskirai ir nedidinti mokestinės naštos loterijų organizatoriams. Nurodo, kad projektas grindžiamas selektyviais ir tendencingai parinktais argumentais. Siūlo grąžinti projektą Finansų ministerijai tobulinti.

Detali informacija dėl minėtų pastabų pateikiama institucijų raštuose.

Siūloma projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.